EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

PAGAIDU
2005/2175(INI)

30.11.2005

ZIŅOJUMA PROJEKTS

ar Eiropas Parlamenta ieteikuma priekšlikumu Padomei par Eiropas apcietināšanas ordera izvērtēšanu
(2005/2175(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Adeline Hazan*

PR_INI_art114

SATURS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMA PRIEKŠLIKUMS PADOMEI.. **Error! Bookmark not defined.**

PASKAIDROJUMS .....**Error! Bookmark not defined.**

IETEIKUMA PREIKŠLIKUMS PADOMEI (B6-0455/2005) **Error! Bookmark not defined.**

EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMA PRIEKŠLIKUMS PADOMEI

par Eiropas apcietināšanas ordera izvērtēšanu
(2005/2175(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vēra ieteikuma priekšlikumu Padomei par Eiropas apcietināšanas ordera izvērtēšanu (B6-0455/2005), ko PSE grupas vārdā iesniegusi *Adeline Hazan*,

- ņemot vērā Amsterdamas Līgumu, ar kuru pirmoreiz nosaka mērķi izveidot Eiropas tiesiskuma telpu,

- ņemot vērā 1999. gada 15. un 16. oktobra Tamperes samita secinājumus, kuros par tiesiskās sadarbības stūrakmeni atzina nolēmumu savstarpēju atzīšanu,

- ņemot vērā tā 2002. gada 6. februāra rezolūciju par Padomes pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm[1],

- ņemot vērā Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumu 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm[2],

- ņemot vērā Komisijas ziņojumu, kas balstās uz 34. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija pamatlēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (KOM(2005)0063),

- ņemot vēra Polijas (2005. gada 27. aprīlis), Vācijas Federatīvās Republikas (2005. gada 18. jūlijs) un Kipras (2005. gada 7. novembris) Konstitucionālās tiesas spriedumus un dažādas citas spēkā esošās tiesu procedūras, jo īpaši Beļģijas Šķīrējtiesas procedūras,

- ņemot vērā Parlamentu tikšanos 2005. gada 17. un 18. oktobrī, kurā tika apspriests, kā uzlabot tiesu iestāžu un policijas sadarbības parlamentāro kontroli Eiropā, un kurā piedalījās simts pārstāvji – dalībvalstu parlamentu deputāti un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas locekļi,
- ņemot vērā Reglamenta 114. panta 1. punktu,

- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A6-0000/2005),

A. tā kā Eiropas apcietināšanas orderim ir inovatīva un paraugloma tiesu iestāžu sadarbības attīstībā un savstarpējas uzticības stiprināšanā, kā arī tas tieši ietekmē pilsonisko brīvību,

B. tā kā pirmajā Komisijas veiktajā izvērtējumā tikai atklāts, ka pierādījusies Eiropas apcietināšanas ordera efektivitāte salīdzinājumā ar lēno, sarežģīto un novecojušo noziedznieku izdošanas kārtību; tas ļauj arī samazināt risku, ka apsūdzētais vai notiesātais izvairās no taisnīgas tiesas "tiesas suverenitātes" dēļ, un tādējādi ļauj efektīvāk cīnīties ar organizēto noziedzību un terorismu,

[1] OV C 284, 21.11.2002., 193. lpp.
[2] OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

C. tā kā Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas kārtība atšķirībā no noziedznieku izdošanas kārtības nav politiska,

D. tā kā vairākas dalībvalstis ir izteikušas vēlēšanos saglabāt tradicionālās noziedznieku izdošanas sistēmas elementus (kontrole, lai par vienu un to pašu noziegumu nav jāizcieš atkārtots sods, politiskās varas iejaukšanās tiesas procesā) vai vēl pievienot papildu iemeslus par atteikšanos no izdošanas, kas ir pretrunā Pamatlēmumam 2002/584/TI, piemēram, politiskos iemeslus vai iemeslus saistībā ar valsts drošību, vai iemeslus, kuri balstās uz pamattiesību ievērošanu,

E. tā kā Eiropas apcietināšanas ordera ieviešanā radušies praktiskas dabas sarežģījumi, jo īpaši attiecībā uz atšķirīgu veidlapu tulkošanu, pārsūtīšanu vai izmantošanu, ko ir grūti savienot ar Eiropas apcietināšanas ordera prasībām,

F. tā kā nesen vairākām dalībvalstīm (jo īpaši Vācijai) radās grūtības ar tiesību aktu pārņemšanu un, lai varētu veikt dalībvalstu pilsoņu izdošanu, dalībvalstu konstitucionālie likumi ir jāsaskaņo ar Pamatlēmumu 2002/584/TI (jo īpaši Polijā un Kiprā),

G. baidās, ka šīs problēmas varētu sagraut savstarpējo uzticību un radīt ķēdes reakciju, kas liktu citām dalībvalstīm apšaubīt Eiropas apcietināšanas ordera ieviešanu, kā to pierādīja Spānijas "Audiencia nacional" rīcība, kad tā Vācijai atteicās izdot Spānijas pilsoņus pēc tam, kad Vācijas Konstitūcijas tiesa nolēma nepiemērot Eiropas apcietināšanas orderi Vācijas pilsoņiem, līdz nebūs pieņemts jauns tiesību aktu pārņemšanas likums, kas būtu saskaņā ar pamatlikumu,

atgādina, ka brīvības, drošības un tiesiskuma telpa, kas balstās uz savstarpēju uzticību, nevar tikt veidota bez minimālas dalībvalstu normatīvos aktu tuvināšanas, kā to uzsvēra Eiropas Parlaments 2005. gada 15. februāra rezolūcijā[1],

I. tā kā Komisijas sniegtais izvērtējums šajā posmā aptver tikai 24 dalībvalstis un to pēc iespējas drīzāk jāpapildina ar datiem par Itāliju, kas ir pēdējā dalībvalsts, kas pārņēmusi Pamatlēmumu 2002/584/TI,

J. tā kā, pārņemot šo pamatlēmumu, dalībvalstis lielākoties saskārās ar līdzīga veida grūtībām, kā tas pierādījās debatēs Parlamentāro tikšanos laikā 2005. gada 17. un 18. oktobrī, un turpmāk pastiprināta informācijas apmaiņa un ciešāka dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta sadarbība būs nepieciešama, lai nodrošinātu labu Pamatlēmuma 2002/584/TI, kā arī citu vēl izskatīšanā esošu tiesību aktu pārņemšanu,

K. izsaka nožēlu, ka Eiropas Parlamenta lomu Eiropas apcietināšanas ordera pieņemšanā, kā arī Tiesas veikto ieviešanas kontroli ierobežo tas, ka šis orderis ir trešā pīlāra instruments, kas balstās uz ES līguma 31. un 34. pantu,

L. tā kā Līgums par Konstitūciju Eiropai sniedz daudzas priekšrocības attiecībā uz tiesu iestāžu un policijas sadarbību Eiropā, tā kā šo priekšrocību starpā pīlāru atcelšana un

[1] Šajā datumā pieņemtie teksti, P6TA(2005)0030.

Kopienas pilnvaru palielināšana loģiski stiprinās Eiropas Savienības darbības spējas, kā arī pieņemto lēmumu demokrātiskumu un pārskatāmību; uzsver, ka nesenajos ratifikācijas posmos šī Līguma daļa nav bijusi par iemesls ne debatēm, ne pretestībai,

M. tā kā pilnībā jāpiemēro pašlaik spēkā esošie Līgumi un tādējādi jāievieš ES līguma 42. pantā paredzētais "tilts",

1. iesniedz Komisijai šādus ieteikumus:

Pārņemšana un praktiska īstenošana

a) pēc iespējas ātrāk pieņemt pamatlēmuma priekšlikumu par konkrētām procedurālajām tiesībām noziedzīgu lietu izskatīšanas laikā Eiropas Savienībā, ņemot vērā Eiropas Parlamenta ieteiktos grozījumus tā 2005. gada 12. aprīļa nostājā[1]; šim pasākumam ir būtiska nozīme, lai Eiropas Savienības pilsoņiem nodrošinātu vienlīdzīgu juridisko aizsardzību, un pateicoties tā sniegtajām garantijām, tas atvieglos vienas dalībvalsts pilsoņu izdošanu otrai dalībvalstij,

b) pārliecināties, ka, pārņemot Pamatlēmumu 2002/584/TI, dalībvalstis no jauna nenosaka sistemātisku pārbaudi, vai par vienu un to pašu noziegumu nav izvirzīta dubulta apsūdzība, jo tas kaitē Eiropas apcietināšanas ordera efektivitātei un vājina dalībvalstu savstarpējās uzticības principu,

c) pārliecināties, ka Eiropas apcietināšanas ordera īstenošanas procesā nevar iejaukties neviena politiskās varas iestāde, šāda iejaukšanās radīja problēmas noziedznieku izdošanas procedūrā; atgādina, ka turpmāk centrālā iestāde nedrīkst pārsniegt savas pilnvaras attiecībā uz aizdomās turamo vai apsūdzēto personu izdošanas procedūras atvieglošanu,

d) raudzīties, lai tiktu pārvarētas grūtības dažās dalībvalstīs saistībā ar Pamatlēmuma 2002/584/TI *ratione temporis* piemērošanu un lai tās netraucētu īstenošanu dalībvalstīs, kas līdz šim to piemērojušas pareizi,

Izvērtēšana

e) kopā ar Eiropas Parlamentu attiecībā uz atbildības jomu paredzēt divas budžeta iestādes un nodrošināt, lai Komisijai kā Līgumu sargātājai būtu nepieciešamie līdzekļi padziļinātai pārņemšanas kvalitātes pārbaudei,

f) koordinēti ar Komisijas atbalstu veikt objektīvu, neatkarīgu un padziļinātu grūtību izvērtējumu, ar kurām saskārušies tiesu jomā strādājošie dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs, un papildināt kvalitatīvu izvērtējumu, iedalot Eiropas apcietināšanas orderus pēc tiesībpārkāpumu veida,

g) izvairīties no vairāku paralēlu pētījumu veikšanas par šo tēmu, arī, ja Padome mēģina turpināt savu pētījumu, rīkojoties saskaņā ar trešo pīlāru,

[1] Šajā datumā pieņemtie teksti, P6TA(2005)0091.

h) regulāri informēt Eiropas Parlamentu un dalībvalstu parlamentus un apspriesties ar tiem par sasniegto Eiropas apcietināšanas ordera īstenošanā, un tos iesaistīt izvērtēšanas procesā Līguma par Konstitūciju Eiropai III-260. panta garā,

Pamattiesības

i) raudzīties, lai nevienmērīga Eiropas apcietināšanas ordera īstenošana (vairākas dalībvalstis nepamatoti pārņēmušas Pamatlēmuma 2002/584/TI 12. un 13. apsvērumu par pamattiesībām) nerada diskrimināciju atkarībā no tā, vai tās dalībvalsts tiesnesim, kurā notiek tiesas process, ir vai nav jāpārbauda Eiropas apcietināšanas ordera atbilstība pamattiesībām, kaut gan šis normatīvais teksts balstās uz savstarpēju atzīšanu,

j) Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanā pievērst īpašu uzmanību tam, lai tiktu ievērotas cilvēktiesības un personiskā brīvība, šī uzdevuma veikšanā būs jālūdz nākamās Pamattiesību aģentūras ieguldījums,

Efektivitāte un demokrātija

k) pēc iespējas drīzāk aktivizēt ES līguma 42. pantā paredzēto "tiltu", lai Eiropas tiesiskuma telpā veiktie pasākumi kļūtu pilnībā demokrātiski un efektīvāki,

l) gatavoties Pamatlēmuma 2002/584/TI pārskatīšanai, lai paplašinātu trīsdesmit divu pārkāpumu sarakstu, kuriem nav jāpārbauda dubultās apsūdzības esamība,

m) izpētīt situāciju, kad vienas dalībvalsts pilsoni cita dalībvalsts izdod trešai valstij, pašlaik Pamatlēmumā 2002/584/TI šāda situācija nav minēta; kaut gan dalībvalstis tradicionāli atsakās izdod savus valstspiedrīgos, tas var radīt diskriminācijas iespējamību Eiropas Savienības pilsoņu starpā; uzskata, ka Komisijai par to jāiesniedz priekšlikums Parlamentam un Padomei;

2. uzdod priekšsēdētājam iesniegt šo ieteikumu Padomei un informatīvos nolūkos Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

PASKAIDROJUMS

En présentant, au nom de la commission des libertés civiles, de la justice et des affaires intérieures, cette recommandation sur l'évaluation du mandat d'arrêt européen, votre rapporteur se fonde sur les résultats présentés par la Commission dans son rapport fondé sur l'article 34 de la décision-cadre du Conseil du 13 juin 2002 relative au mandat d'arrêt européen et aux procédures. Je ne reviendrai pas ici sur les commentaires détaillés contenus dans les deux documents de travail présentés précédemment[1].

Les Rencontres parlementaires tenues à Bruxelles les 17 et 18 octobre derniers[2], qui ont rassemblé près d'une centaine de membres des parlements de l'Union et les membres de notre commission, ont permis, lors d'une séance spécialement consacrée au mandat d'arrêt européen, de faire le point sur les modalités de sa mise en oeuvre dans les différents Etats membres. Les débats ont montré à la fois les progrès réalisés par rapport au système classique d'extradition, mais aussi que de nombreuses difficultés subsistaient, soit en raison de choix de transposition contestables, sanctionnés parfois lors de contrôles de constitutionnalité des lois de transposition nationales, soit dans l'application pratique.

Sur la base des données actuellement disponibles, comme d'informations complémentaires reçues des Etats membres, d'organisations professionnelles et d'ONG, et tenant compte des débats des Rencontres parlementaires, votre rapporteur soumet donc à l'approbation de la commission LIBE et du Parlement les recommandations détaillées ci-joint,

Votre rapporteur attend avec intérêt les évaluations actualisées que la Commission doit encore fournir pour l'Italie, puis pour l'ensemble des Etats membres en 2006, en souhaitant qu'elles comportent des données qualitatives plus détaillées qu'au stade actuel.

[1] PE 362.745 et PE 362.744.
[2] http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/events/hearings/20051017/default_en.htm

1.9.2005

IETEIKUMA PRIEKŠLIKUMS PADOMEI (B6-0455/2005)

iesniegts, ievērojot Reglamenta 114. panta 1. punktu,

iesniegusi *Adeline Hazan*

PSE grupas vārdā

par Eiropas apcietināšanas ordera izvērtēšanu

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm,

– ņemot vērā Komisijas ziņojumu (KOM 2005/63), kas balstās uz 34. pantu Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumā par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm,

– ņemot vērā nesenos Polijas un Vācijas Konstitucionālās tiesas spriedumus,

– ņemot vērā Reglamenta 114. panta 1. punktu,

1. iesniedz Padomei šādus ieteikumus:

   a) pārliecināties, ka, pārņemot pamatlēmumu, dalībvalstis no jauna nenosaka sistemātisku pārbaudi, vai par vienu un to pašu noziegumu nav izvirzīta dubulta apsūdzība, jo tas kaitē Eiropas apcietināšanas ordera efektivitātei un vājina dalībvalstu savstarpējās uzticības principu,

   b) pievērst uzmanību tam, lai nevienmērīga Eiropas apcietināšanas ordera īstenošana (visas dalībvalstis nav pārņēmušas Pamatlēmuma 2002/584/TI 12. un 13. apsvērumu par pamattiesībām) nerada diskriminācijas risku atkarībā no tā, vai tās dalībvalsts tiesnesim, kurā notiek tiesas process, ir vai nav jāpārbauda Eiropas apcietināšanas ordera atbilstība pamattiesībām, kaut gan šis normatīvais teksts balstās uz savstarpēju atzīšanu,

   c) risināt situāciju, kad Eiropas apcietināšanas ordera īstenošanas procesā joprojām iejaucas politiskās varas iestādes, šāda iejaukšanās radīja problēmas noziedznieku izdošanas procedūrā, kaut gan šajā gadījumā centrālā iestāde nedrīkst pārsniegt savas pilnvaras attiecībā uz aizdomās turamo vai notiesāto izdošanas procedūras atvieglošanu;

   d) rēķināties ar faktu, ka dažās dalībvalstīs joprojām pastāv grūtības ar pamatlēmuma *ratione temporis* piemērošanu, kas faktiski rada risku, ka var attīstīties piemērošanas problēmas citās dalībvalstīs, kas pamatlēmumu piemēro pareizi;

e) raudzīties, lai ar Eiropas Parlamentu regulāri apspriežas par sasniegto Eiropas apcietināšanas ordera īstenošanā;

f) rīkoties, lai tiktu veikts objektīvs, neatkarīgs un padziļināts grūtību izvērtējums, ar kuram saskārušies tiesu jomā strādājošie;

g) jāapsver iespēja nākotnē pārskatīt pamatlēmumu, lai paplašinātu 32 pārkāpumu sarakstu, kuriem nepārbauda dubultās apsūdzības esamību;

h) Eiropas apcietināšanas ordera piemērošana raudzīties, lai tiktu ievērotas cilvēktiesības un personiskā brīvība;

2. uzdod priekšsēdētājam iesniegt šo ieteikumu Padomei un informatīvos nolūkos Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām.

.